

CARACTERIZAREA RESURSELOR TURISTICE DIN CADRUL ZONEI DE SUD REPUBLICII MOLDOVA

*Vasile MAXIM,
Jeoni NASTAS,
Ecaterina PINTILII,
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă
Oleg BUGA,
Universitatea de Stat „A. Russo” din Bălți*

Abstract: *The South of Moldova includes natural and anthropological tourist resources, requiring an deep analyze of wise use of them for tourism purposes with good effects on economically sustainable development. Thus, the natural environment has not to be affected by the impact of tourism activity. This work analyzes the business tourism through some predictions for attracting local and foreign tourism in the area and this process would have social and economic benefits. It is proposed to include a labor force in the respectively tourist environment, specific use of production factors and attracting foreign direct investments for better economical activity of that geographic area. The study case in this work will be analyzed on the basis of rural settlements in which are registered some socio-cultural and ethno-folklore activiries. An important part of this work is dedicated to spa-tourism, represented in the area.*

Evoluția turismului, în general de la apariție ca fenomen indispensabil social – economic, a cunoscut modificări structurale calitative și cantitative în contextul dezvoltării rețelelor și a mijloacelor de transport, ca suport fundamental în extinderea și valorificarea resurselor turistice naturale și antropice.¹

Turismul în mediul rural reprezintă unul dintre genurile de activitate deosebit de profitabil. Unul din cel mai important indicator din turism – numărul de turiști – demonstrează că fiecare al patrulea european a ales satul drept destinație turistică.²

Pentru a dezvolta turismul rural este necesar ca localitățile rurale să corespundă unor anumite cerințe, cum ar fi: disponerea de un trecut istoric, de zone pitorești, de construcții cu o arhitectura autohtonă originală, respectarea tradițiilor locale, răspîndirea artizanatului, prezența formațiilor artistice etno-folclorice. Foarte important este ca în regiunile dezvoltării turismului rural populația să aibă un nivel de viață suficient de înalt, care ar favoriza securitatea gazdelor și oaspeților.³

Resursele turistice, în general de ordin natural sau antropoc inclusiv din cadrul spațiului geografic de Sud a R. Moldova, pot fi caracterizate prin prisma accesului întru a fi contemplate de către vizitatori. De menționat că rețeaua de drumuri auto din cadrul acestei zone se găsește într-o stare deplorabilă, fapt care lasă o amprentă negativă asupra fluxurilor reduse de turiști.

Turiștii pot fi informați și despre istoricul construcției căilor ferate în Sudul Basarabiei. Astfel, magistrala de Sud Tighina-Galați a fost construită în vara anului 1877 în toiu războiului Ruso-Turc în termen de 3 luni, fapt performant pentru acele timpuri, marcat și de specialiști din acea perioadă. Scopul construcției magistralei este pur geopolitic – ieșirea Imperiului Țarist spre gurile Dunării.

Rețeaua de transport determină gradul insuficient de dezvoltare a potențialului turistic. Problema în cauză poate fi depășită parțial prin utilizarea tronsonului de cale ferată Cahul – Giurgiulești, care este repus în funcțiune din anul 2013. Rețeaua în cauză face conexiune cu căile ferate române prin intermediul orașului Galați, fapt care poate facilita fluxuri de călători în ambele sensuri. Se impune proiecte investiționale de modernizare a infrastructurii de transport la nivel transfrontalier, motiv pentru care se vor înregistra beneficii economice pentru întreaga Euroregiune cu efecte în protejarea resurselor naturale din Biosfera “Delta Dunării”.

În scopul informării și educației ecologice a populației a fost deschis un cabinet ecologic în incinta Gimnaziului “Ștefan cel Mare” din satul Văleni, în parteneriat cu Centrul de Consultanță

¹ V. Maxim, O. Buga, Impactul rețelelor și a mijloacelor de transport asupra dezvoltării turismului – aspecte generale. *Învățământul universitar din Republica Moldova la 80 de ani Materialele conferinței științifice internaționale, Chișinău, 28-29 septembrie, 2010, Vol. III - Probleme actuale ale Științelor biologice, chimice și geografice.*

² Miron Viorel, *Turismul rural în Moldova*, Chișinău, 2002, p.5

³ Pintilii Ecaterina, Nastas Jeni, Aspecte ale turismului rural în satul Văleni. În *Materialele Conferinței științifice a studenților și masteranzilor – Probleme actuale ale științelor socio-umane*, Chișinău, 2015

Ecologică Cahul și Primăria Văleni, centrul de instruire și conștientizare a populației, în special a copiilor și tinerilor.¹

Accesul către resursele turistice a fluviului Dunărea se realizează prin intermediul portului Internațional Giurgiulești, care este dat în exploatare la 26 octombrie 2006. Însăși amplasarea geografică a obiectivului în cauză pe traseul fluvial-naval Rin – Main - Dunărea (care unește Bazinul Mării Nordului cu cel al Mării Negre și Mediterane) poate favoriza accesul călătorilor din cadrul a 14 state europene preponderent membre a UE.

Portul este constituit dintr-un terminal petrolier pentru care s-au investit peste 35mln. \$ SUA, având o capacitate de peste 2 mln. tone transbordate anual. Terminalul cerealier (investiție de peste 12 mln.\$) are o capacitate de recepționare de peste 3000 tone cereale pe zi.

În cadrul construcției terminalului de călători s-au investit peste 10 mln. \$ SUA și are o capacitate de peste 300 pasageri pe zi, reprezentând un mijloc de transport naval ieftin pentru călători.

În cadrul acestui terminal este ancorat cachebotul “Prințesa Elena”, având un itinerar turistic până în Istanbul. Turismul naval poate reprezenta o sursă suplimentară de venit pentru economia națională, odată cu atragerea fluxurilor de turiști atât din cadrul pieței interne cât și din cadrul UE, prin așezarea limitrofă a Biosferei „Delta Dunării” atractivă prin resursele faunistice și floristice.

O zonă atractivă sub aspect turistic cu specializări în domeniu ecoturismului reprezintă rezervația științifică hidrologică „Prutul de Jos”, care ocupă o suprafață de peste 1775 ha inclusiv 370 ha sunt dominate de păduri. Însăși poziția geografică în apropiere de comuna Slobozia Mare și de râul Prut la doar 12 km de Dunăre poate oferi turiștilor posibilități de cazare și alimentare la prețuri reduse cu diferite oportunități de ospitalitate, combinate cu tradiții etnofolclorice înrădăcinate în acest spațiu geografic.

Serviciile de cazare pentru un flux crescând de turiști, poate înregistra anumite impedimente, dat fiind lipsa unor condiții elementare de trai în cadrul așezărilor rurale – lipsa de apeduct, canalizare, iluminarea străzilor, la fel și a drumurilor moderne. Segmentul economic în cauză poate fi depășit numai cu prezența masivă a investițiilor locale sau străine, care pot modifica în esență calitatea vieții prin angajarea resurselor de forță de muncă în câmpul muncii legat de mediul turistic.

Rezervația Naturală „Prutul de Jos” este creată în anul 1991 având ca bază Hotărârea Guvernului RM nr.209²

Un spațiu atractiv turistic din cadrul acestei rezervații poate servi lacul Belevu ce se extinde pe o suprafață de peste 10 km pătrați, în cadrul căruia se găsesc specii floristice și faunistice caracteristice zonei Prutului Inferior.

Fiind obiectiv natural de stat, rezervația în cauză, cade sub incidența legii protecției biodiversității ecosistemelor acvatice sau terestre. În cadrul acestei zone au fost înregistrate de către specialiști, 270 specii de plante, 241 specii de animale dintre care 34 specii de mamifere, 7 specii de reptile, 11 de amfibieni. Speciile de păsări sunt aproximativ în număr de 168, din care peste 50 sunt specii arboricole clocitoare. Lacul și bălțile din zona adiacentă sunt populate de peste 120 specii de animale acvatice nevertebrate, iar ihtiofauna este prezentă printr-un număr de 42 specii de pești.³

Includerea arealului natural a „Prutul de Jos” în cadrul rezervației “Biosfera Delta Dunării” din cadrul României și a Ucrainei (Sudul istoric al Basarabiei) poate avea un impact benefic prin creșterea fluxului de turiști din cadrul UE. Acceptarea și participarea în vederea realizării unor proiecte investiționale interstatale sau transfrontaliere, având drept scop final protejarea mediului natural și utilizarea rațională a resurselor turistice prin evitarea poluării mediului înconjurător, astfel încât economia statelor riverane la spațiul respectiv să înregistreze criterii de dezvoltare durabilă.

Un peisaj turistic atractiv natural geologo-paleontologic este reprezentat de „Aflorimentul de la Văleni” care necesită protejare pentru a evita declanșarea unor dezechilibre ecologice de ordinul prăbușirilor și alunecărilor de teren.

„Aflorimentul de la Văleni” este o adevărată comoară naturală și sunt unice pentru republica noastră.

Acest peisaj geografic inedit ce mărginește satul Văleni cu localitatea Slobozia Mare a fost denumit acum câteva secole “Colinele de Aur”, zise așa pentru culoarea gălbui - roșcată a argilei ieșite la suprafață. „Aflorimentul de la Văleni” a fost denumit așa din cauza rocilor vechi apărute la

¹ Pintilii Ecaterina Nastas Jeni, Aspecte ale turismului rural în satul Văleni. În Materialele Conferinței științifice a studenților și masteranzilor – Probleme actuale ale științelor socio-umane, Chișinău, 2015

² Capcelea A., Dreptul ecologic. Chișinău:Ed. Poligrafică Știința, 2000. - 270 p. ISBN: 9975 67 159 4

³ www.bsapm.moldnet.md/Baza_de_date/Roman/Rezerv/Prutjos.html

suprafața solului. În R. Moldova nu mai găsești o localitate înconjurată de atâtea râpi și coline care de care mai interesante¹.

“Colinele de Aur” au atras atenția cercetătorilor din vremurile mai îndepărtate. Acestea au fost cercetate acum un secol de către savanții din România și Rusia.

În satul Văleni unul din cel mai atractiv și "delicios" loc este *Muzeul pînii din Moldova*. Acolo nu ve-ți vedea inscripția "*Nu atingei exponatele*", ci mai degrabă este totul contrar, nu numai că se poate de atins, dar și de gustat. Acest muzeu uimitor, de pîine, bucură vizitatorii săi cu "exemplare" delicioase și, prin urmare, are un succes imens în rîndul vizitatorilor, care de fiecare dată promit, că se vor mai întoarce. Covrigi, colaci mari și mici, porumbei din aluat – sunt doar o mică parte din aceste exponate a muzeului unic.²

Autorul ideii de înființare a muzeului este Vera Caminschi, care are propria sa brutărie. Decizia a fost luată după ce pâinea ei a cîștigat un premiu la un concurs internațional. Bucătarii de la brutăria lucrează după rețetele tradiționale, fără a folosi suplimente. Exponatele sunt stocate în muzeu pe tot parcursul anului. Autoarea este sigură, că starea de spirit a bucătarului, fără îndoială se transmite la pîine, și indiferent de ceea ce face el în acest moment, frămîntă aluatul sau înfrumusețiază colacii, în sufletul lui trebuie să fie liniște. Cea mai gustoasă pîine, după spusele femeilor, se obține din așa componente, cum ar fi: apă, făină, drojdie, sare și multă dragoste. Aceasta este o rețetă tradițională de mai mult de o sută de ani.³

Un alt factor important în vederea atragerii turiștilor din exterior în zona de Sud a R. Moldova poate servi prezența resurselor balneo-climaterice, reprezentate prin stațiunea “Nufărul Alb”, situată în or. Cahul - spațiu urban adiacent deltei râului Prut. Este dotat cu utilaj medical curativ-diagnostic, policlinică balneologică, spații de agrement, etc.

Prezența apelor minerale cu un conținut de elemente chimice specifice doar acestei zone, utilizate în tratarea unor boli interne sau locomotore poate facilita creșterea fluxului de vizitatori atât la nivel intern cât și extern. Se impune prezența investițiilor în vederea modernizării și extinderii infrastructurii hoteliere și dotării cu utilaj medical modern pentru a satisface cerințele clienței din exterior. Sanatoriul este dotat cu o infrastructură hotelieră și alimentară relativ modernă, fapt care poate asigura o capacitate de peste 3000 de solicitanți anual. În cadrul acestui sector se propune relansarea unor proiecte de extindere a infrastructurii și de reabilitare a drumurilor din cadrul or. Cahul prin conexiune cu drumurile modernizate din cadrul României.

Potențialul turistic din cadrul zonei de Sud a Republicii Moldova se încadrează în valorificarea rațională a resurselor turistice naturale și antropice, gestionate la nivel statal cu prezența investițiilor străine directe, fapt care poate scoate din impas sectorul economic al turismului.

¹ <http://www.youtube.com/watch?v=daw7VJJPnQs>

² Pintilii Ecaterina Nastas Jeni, Aspecte ale turismului rural în satul Văleni. În Materialele Conferinței științifice a studenților și masteranzilor – Probleme actuale ale științelor socio-umane, Chișinău, 2015

³ Ibidem